

POSUDEK BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Autor práce: Lucie Kozáková

Název práce: Odklad povinné školní docházky v kontextu výsledků ve vybraných testech školní zralosti

Autor posudku: PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.
vedoucí práce

Body

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce. V případě snížení počtu bodů je nutné uvést v slovním zhodnocení důvod. V případě počtu bodů 0 je nutné detailně popsat zásadní nedostatky práce vedoucí k nedoporučení práce. Ve všech případech kromě bodu 1, je hodnocení 0 vylučovacím kritériem (práce je nedoporučena).

0-5

1 Příslušnost názvu práce, aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce.

5

Sledované a zpracované téma je aktuální a výzkumné projekty v této oblasti jsou kladně hodnoceny, protože tyto projekty umožňují identifikovat oblasti školní nezralosti budoucích žáků, a tedy lze následně s těmito slabinami pracovat a redukovat je v požadovaném směru. Dalším důvodem potřebnosti takovýchto projektů je zpětná vazba na psychodiagnostické nástroje, které jsou v diagnostice školní zralosti využívány jejich uživateli, tedy psychology z Pedagogicko-psychologických poraden. O aktuálnosti zkoumat sledované jevy, školní zralost a odklad povinné školní docházky, vypovídá mnoho výzkumných studií i častý výskyt tohoto tématu v médiích, ale také velký počet dětí, kterých se tato problematika týká.

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Struktura, relevantnost a posloupnost prezentovaných informací. Samostatnost zpracování, vzhled autora do problematiky, literární krytí.

5

Autorka se zaměřuje na testování školní zralosti, a to z pohledu dvou psychodiagnostických nástrojů, přičemž v teoretické části prezentuje vývoj dítěte předškolního věku, školní zralost jako předpoklad úspěšného školního začátku a odklady povinné školní docházky. Teoretickou část uzavírá výčtem výzkumných projektů, které na toto téma byly realizovány a také informacemi, jak je školní zralost diagnostikována v okolních zemích. Teoretické kapitoly se opírají o 80 literárních zdrojů, autorka prokázala schopnost pracovat s odbornými texty. Vytvořila dostatečný teoretický podklad realizovanému výzkumnému projektu.

3 Kvalita a vhodnost výzkumného designu práce (formulace cílů, výzkumných otázek, hypotéz, metody sběru a zpracování dat). V případě teoretické práce se detailně posuzuje práce s literaturou, literární krytí – rozsah, aktuálnost, přesnost, případná absence klíčových zdrojů, syntéza poznatků a schopnost studenta vyvodit z nich závěry.

5

Autorka si výzkumný projekt rozdělila do dvou částí. V první části se autorka zaměřila na archivní a aktuální výsledky dětí z mateřských škol v Reverzním testu a Orientačním testu školní zralosti. Druhou část věnovala zkušenostem psychologů, kteří tyto dva psychodiagnostické nástroje využívají při diagnostice školní zralosti. Pro upřesnění uvádíme některé z dílčích cílů: a) identifikovat nejčastější oblasti nezralosti, b) zjištění vnitřní konzistence jednotlivých faktorů OTŠZ, c) vztahy mezi faktory OTŠZ a RT, d) zmapování praktických zkušeností psychologů pracujících v PPP s OTŠZ a RT. Jednalo se hlavně o kvalitativně orientovaný design, kdy autorka definovala i několik výzkumných hypotéz, které v rámci matematicko-statistických analýz testovala. Do první substudie zapojila archivní výsledky z diagnostiky školní zralosti – roky 2003, 2008 a 2013 a aktuální výsledky z roku 2014. Archivní data byly z 1518 vyšetření a aktuálního šetření se zúčastnilo 706 dětí. Do druhé substudie se zapojilo 46 psychologů působících v PPP po celé České republice, kteří vyplnili autorkou zkonstruovaný dotazník, jehož hlavním tématem byly zkušenosti a využívání OTŠZ a RT při analýze školní zralosti. Výzkumné otázky a hypotézy jsou adekvátní, lze hledat odpovědi a testovat je. Vezmeme-li v úvahu typ této kvalifikační práce, rozsah a množství dat, která byla analyzována, převyšuje předložený text požadavky a lze říci, že by data byly vhodným podkladem i pro magisterskou diplomovou práci.

4 Výsledky práce – zpracování a prezentace. Dosažení cílů práce, zodpovězení výzkumných otázek, vyjádření k hypotézám. Diskuse, souhrn a závěry práce. Praktický přínos práce.

5

Z analýz je patrné, že běžná populace dětí z mateřských škol dosahuje statisticky výzkumně lepších výsledků v obou diagnostických nástrojích než děti s žádostí o odklad školní docházky (s/bez doporučení). Rodiče, kteří žádají o odklad, nejsou ve 12 % úspěšní a žádost je jim zamítnutá. Nejčastějšími oblastmi nezralosti je jemná motorika a grafomotorika, percepce a emoční, sociální a pracovní zralost. Druhá studie přinesla zajímavé zjištění, které vypovídá o tom, že více než ¾ psychologů z PPP se při využívání nástrojů neřídí striktně příručkami a stejný počet se domnívá, že příručky obou testů potřebují aktualizovat. Autorka získala velké penzum dat, která jí umožnila testovat hypotézy a také získat odpovědi na položené výzkumné otázky. V diskuzi nechává prostor pro zamyšlení se nad problematikou, zjištěnými výsledky a možnými limity realizovaného výzkumu a také porovnává výsledky s výsledky jiných relevantních výzkumů. Souhrn informuje čtenáře o základních charakteristikách předložené práce a prezentuje základní výsledky, které výzkumný projekt přinesl.

5 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení norem pro kvalifikační práce na Katedře psychologie FF.

5

Předložený text obsahuje minimální počet formálních chyb. Text je logicky řazen, obsahuje všechny požadované kapitoly a splňuje nároky a dodržuje normy vyžadované pro tento typ kvalifikační práce.

Celkové zhodnocení práce (v rozsahu max. 300 znaků) - nepovinné:

Kladně hodnotíme: a) zapojení studentky do rozsáhlejšího výzkumného projektu, b) samostatnost při realizaci výzkumných aktivit, c) schopnost pracovat s odbornými texty a provádět analýzy se získanými daty, d) aktivní konzultování jednotlivých kroků a etap výzkumného projektu. Předložený text, jak již bylo uvedeno, v některých kritériích převyšuje požadavky kladené na bakalářskou diplomovou práci.

Otázky k obhajobě: Jaké úpravy na základě Vašich výsledků byste navrhovala provést s psychodiagnostickými testy – OTŠZ a RT?
Jak byste připravila předškolní děti na vstup do školy a posílila slabé oblasti zralosti?

Práce byla zkontrolována v systému STAG theses.cz proti plagiátorství se závěrem:

práce není plagiát

(pouze pro vedoucího práce). Komentář v případě shody více než 5%:

Body celkem

Hodnocení celkem: *Doporučuji práci k obhajobě:*

25

Práci doporučuji k obhajobě*

Návrh klasifikace práce:

A

Datum:

01. 05. 2015

Podpis:

PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.

** nehodící se vymažte nebo škrtněte*